

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Wat gebeurt er momenteel met de audiocollectie van het Meertens Instituut?

Zeldenrust, Douwe

2020

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

document license

CC BY-NC

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Zeldenrust, D. (2020). *Wat gebeurt er momenteel met de audiocollectie van het Meertens Instituut?* (Nieuwsbrief Meertens Instituut; Vol. 11, Nr. 5). Meertens Instituut.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

> Nieuws

> Agenda

- 2019
- 2018
- 2017
- 2016
- 2015
- 2014

> Perscontact

Nieuwsbrief >

- Nieuwsbriefarchief
- **Vraag van de maand >**
- Uitgelicht
- Nieuw in de collectie
- De keuze van...

> In de media

> Artist in Residence

> Sociale media en video

> e-zine Vertelcultuur

> Louis Peter Grijp-lezing

- Louis Peter Grijp-lezing 2019
- Louis Peter Grijp-lezing 2018
- Louis Peter Grijp-lezing 2017
- Louis Peter Grijp-lezing 2016

Het Meertens Instituut bezit een omvangrijke audiocollectie van in totaal meer dan 6000 uur. Het gaat in de opnames vooral om dialecten, verhalen en liederen. Via de Nederlandse Dialectenbank en de Liederenbank is 1000 uur online beschikbaar, maar wat wordt er gedaan met de rest van de collectie?

door Douwe Zeldenrust

De oudste opname gemaakt door het Meertens Instituut staat op een wasrol en dateert uit 1931. Daarna volgden allerlei andere audiodragers zoals glasplaten, draadspoelen en cassettebandjes. De audiodragers zijn door audiotechnicus Kees Grijpink gerestaureerd en gedigitaliseerd volgens de normen van Digitaal Erfgoed Nederland. Toen in 2018 alle 54 audiocollecties waren gedigitaliseerd is Kees met pensioen gegaan, nadat hij 20 jaar aan de collecties had gewerkt. In die periode, van 1998 tot 2018, lag de focus op het restaureren en het digitaliseren. Het werk aan de collecties is echter nog niet af: de volgende stap is om de collecties conform de eisen van de KNAW 'vindbaar', 'toegankelijk', 'praktisch' en 'herbruikbaar' beschikbaar te stellen.

In dat kader is een nieuw project gestart, met als naam: Curatie van de Audiocollecties van het Meertens Instituut (CAMI). Daarin wordt onder andere de relatie tussen de audiocollecties en de papieren collecties of de andere digitale collecties uitgezocht. Ook zullen de juiste licenties en de juridische beperkingen (zoals restricties betreffende de recent ingevoerde AVG) worden

meegenomen. Zo zal gewerkt worden aan het 'vindbaar' maken van de audiocollecties. In eerste instantie zullen drie verschillende collecties onder handen genomen worden.

Geheime taal

Het doel van de curatie is om de collecties beter beschikbaar te maken voor onderzoek. Daarnaast biedt het project de mogelijkheid om in een latere fase de Dialectenbank uit te bereiden, zodat ook het grote publiek kennis kan nemen van de bijzondere opnames. De audiocollecties zijn niet alleen uniek, ze zijn ook zeer divers. Van een interview met de beroemde bokser Bep van Klaveren en opnames van Nederlandse emigranten in Amerika tot een geheime taal die werd gesproken in IJmuiden.

Die IJmuidense geheime taal staat ook bekend als 'Moegdreek Taarpen' of 'Omgekeerd Praten'. Het is een omkeertaal waarbij je in principe delen van het woord omdraait, en de volgorde van die delen in stand houdt. Boot wordt toob. Het werd vloeiend gesproken door jongeren, maar ook door volwassenen, zoals de mannen van de sleepboten als die met elkaar nieuwtjes uitwisselden die de concurrent niet weten mocht. Ook in de vishal en op het voetbalveld werd de eigen taal graag en goed gesproken. De collectie 'Moegdreek Taarpen' beslaat diverse gesprekken en een opname van de wereldomroep waarin het voormalig hoofd van de afdeling dialectologie van het Meertens Instituut, Jo Daan, vertelt over het fenomeen. Naar verwachting zal deze collectie in 2021 aan de beurt komen voor curatie.

Foto's: 1. Veldwerk van het Meertens Instituut in Urk (1931), door Meertens Instituut; 2. Draadrecorder en draadspoel van het Meertens Instituut, door Elise 't Hart.

Meer informatie

De curatie zal worden uitgevoerd door de afdeling Digitaal Databeheer van het Huygens ING. Voor meer informatie over de collecties van het Meertens Instituut en het project CAMI kunt u contact opnemen met Douwe Zeldenrust, Manager Collecties en Senior Research Data Manager: douwe.zeldenrust@huygens.knaw.nl.

Voor een overzicht van de audiocollecties ga naar:

<http://www.meertens.knaw.nl/cms/nl/collecties/audiocollecties>.

Meer lezen over de audiodigitalisering bij het Meertens Instituut:

<https://www.meertens.knaw.nl/cms/nl/nieuws-agenda/nieuwsbrief/uitgelicht/145612-ik-ben-en-blijf-een-geluidsman>.

Deel dit via: Twitter Facebook LinkedIn

Telefoon: 020 462 85 00
Fax: 020 462 85 55
Email: info@meertens.knaw.nl

Postadres
Postbus 10855
1001 EW Amsterdam

Bezoekadres
Oudezijds Achterburgwal 185
1012 DK Amsterdam

 @meertens_knaw /MeertensInstituut RSS

NEDERLANDS | ENGLISH (UK)

© 2013 Meertens Instituut

[disclaimer](#)